

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

นัชชอร ภมรวิรัชต์*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะ ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ สมาชิกในครัวเรือน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา รายได้และลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรม / การจัดการขยะมูลฝอย

*นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstact

The study of the study of factors Influencing The People's Behavior on Solid Waste Management in the Municipalities Nongplalai Sub-District, Banglamung District, Chonburi Province is a quantitative research This study has objective To study factors Influencing The People's Behavior on Solid Waste Management in the Municipalities Nongplalai Sub-District, Banglamung District, Chonburi And to study The People's Behavior on Solid Waste Management in the Municipalities Nongplalai Sub-District, Banglamung District, Chonburi Province including problems, obstacles and suggestions for waste management conducting studies from the sample group in Nongplalai Sub-District, Banglamung District, Chonburi Province 400 people in data collection is the data analysis questionnaire using statistics, percentage, average, deviation Standard and test assumptions.

The study found that Personal factors testing, including sex, member status Households, information, information about waste disposal is no different, With statistical significance that 0.05,while people with age, education, income and different residences Different waste management behavior with statistical significance at the level of 0.05 and The People's Behavior on Solid Waste Management in the Municipalities Nongplalai Sub-District is different. Statistical significance at level 0.05.

Keywords : Behavior / Solid Waste Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เทศบาลตำบลหนองปลาไหล อยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่รับผิดชอบ 30.60 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ติดต่อกับเทศบาลเมืองหนองปรือและเมืองพัทยา ซึ่งเมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับโลก มีประชากรย้ายมาประกอบอาชีพและพักอาศัยที่เมืองพัทยามากขึ้น ส่งผลให้เมืองมีความหนาแน่นของประชากร ดังนั้นตำบลหนองปลาไหลจึงเป็นทางเลือกของประชาชนและผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นห้องเช่า บ้านเช่า คอนโดมิเนียม บ้านจัดสรร และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีการขยายตัวของเมืองมากขึ้น ส่งผลให้เทศบาลตำบลหนองปลาไหลประสบปัญหาหลายประการ ที่สำคัญคือ ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเรื่องปริมาณมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวและสถานประกอบการ รวมถึงที่พักอาศัย

จากปัญหาดังกล่าว การจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ตำบลหนองปลาไหลที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการใช้งบประมาณไปเป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่สามารถที่จะจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น ปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการลักลอบทิ้งขยะตามพื้นที่สาธารณะและเอกชน ปัญหาการทิ้งขยะไม่ลงถัง ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยที่ต้นทาง ปัญหาการคุ้มภัยขยะของสุนัขและคนเก็บของเก่าจนทำให้เกิดการปลิวของขยะ ปัญหาการจัดวางถังขยะ ปัญหาการกำจัดขยะอย่างผิดวิธีโดยการเผา ปัญหาการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้น้อย เป็นต้น ดังนั้น การจัดการขยะมูลฝอยจะต้องมุ่งเน้นให้มีการนำขยะมูลฝอย นำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการจัดการขยะมูลฝอยที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก มุ่งหวังให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ด้วยตนเองในการจัดการขยะที่ต้นทาง เพื่อลดปริมาณของขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ปริมาณมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดที่ปลายทางลดลง

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นประชากรส่วนหนึ่งในเทศบาลตำบลหนองปลาไหล ได้ตระหนักถึงพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย เป็นปัญหาที่ไม่ควรเพิกเฉย จึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของ

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล และนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการกิจกรรมด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้กับเทศบาลตำบลหนองปลาไหล และทำให้ประชาชนมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลลดปริมาณขยะในเขตเทศบาลหนองปลาไหล ทรัพยากรถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และแบ่งเบาภาระของเทศบาล

คำถามของการวิจัย

ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

เพื่อศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

เพศที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่แตกต่างกัน

อายุที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่แตกต่างกัน

อาชีพที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

สถานภาพที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

รายได้ในครัวเรือนแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

ลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่ต่างกัน

การรับรู้ข่าวสารในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมจัดการขยะที่
แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ,อายุ,อาชีพ,ระดับการศึกษา,สถานภาพ,รายได้ในครัวเรือน,ระยะเวลา
ที่อาศัยในพื้นที่,จำนวนสมาชิกในครัวเรือน,การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย การลดการเกิดขยะมูลฝอย
(Reduce),การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse),การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรหมู่ที่ 1-9 ในเขตพื้นที่
เทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 400 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

เขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการทำการศึกษานี้ 2 เดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ทำให้ทราบข้อเสนอแนะการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ของจำนวนผู้ตอบ

แบบสอบถามทั้งหมด และนำเสนอในรูปแบบของตาราง สำหรับข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการ
ขยะมูลฝอยมาทำการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติที่ใช้
วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบสมมติฐาน
โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferdntial statistics)คือ t-Test และ One - way ANOVA

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปผลการศึกษตามวัตถุประสงค์
ของการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ด้านเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 เพศชาย 195 คน
คิดเป็นร้อยละ 48.75

ด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 46-55 ปีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 อายุ 36-
45 ปี 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 อายุ 26-35 ปี 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 มากกว่า 55 ปี 48 คน
คิดเป็นร้อยละ 12.00 ไม่เกิน 25 ปี 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 ทำนา
/ ทำไร่ 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 รับจ้าง 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ราชการ / รัฐวิสาหกิจ 26 คน
คิดเป็นร้อยละ 6.50 อื่น ๆ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 231
คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 ปริญญาตรี 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 สูงกว่าปริญญาตรี 36 คน คิดเป็น
ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

ด้านสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 สถานภาพโสด 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 สถานภาพหย่าร้าง 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ

ด้านรายได้ในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ในครัวเรือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 20,001-30,000 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 ตามลำดับ

ด้านสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน น้อยกว่า 4 คน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 4-6 คน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 7-10 คน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 10 คนขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ด้านลักษณะที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะที่อยู่อาศัยบ้านเช่า 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 บ้านตนเอง 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 บ้านพักข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ด้านการรับรู้ข่าวสาร จากตารางที่ 9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 ตามลำดับ

ด้านพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน พบว่า

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย (Reduce) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย (Reduce) ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านบอกกล่าวสมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด ท่าน

เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป ท่านให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการลดขยะมูลฝอย ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านให้ช่วยกันลดขยะมูลฝอย ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น ท่านเลือกใช้ถุงผ้าใส่สิ่งของใบเดียวมากกว่าถุงพลาสติกใบเล็กหลาย ๆ ใบ ตามลำดับ

ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีในด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ท่านนำกล่องเหล็กมาใส่ของ เช่น กล่องอุปกรณ์เย็บผ้า ค่าเฉลี่ย ท่านนำขวดแก้วที่ล้างทำความสะอาดแล้วไปใส่อาหาร เช่น ขวดน้ำตาล ขวดเกลือ ท่านนำเสื้อผ้าเก่าที่ไม่ใช้แล้ว นำมาถูพื้นหรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ ท่านใช้กระดาษ 2 หน้า ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ นำกลับมาใช้ซ้ำได้อีก ตามลำดับ

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ขยะประเภทพลาสติกหรือขวดแก้วท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก ท่านมักจะใช้ วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก วัสดุประเภทไม้ ท่านนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านสถานภาพ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านรายได้ในครัวเรือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ประชาชนที่มีสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า ประชาชนที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านการรับรู้ข่าวสาร พบว่า ประชาชนที่มีการด้านการรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การ

วิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะ ผลการศึกษาวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ,สถานภาพ,สมาชิกในครัวเรือน,การรับรู้ข่าวสาร ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมในการจัดการขยะที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการขยะมูลฝอยหรือปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้ช่วยกันโดยไม่มีการแบ่งเพศ อายุ เพราะปัญหาขยะมูลฝอย เป็นปัญหาของทุกคนทุกภาคส่วน ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันจึงจะเกิดผลสำเร็จ จากข้อค้นพบนี้สามารถ นำไปปรับใช้ในบริบทอื่นได้ในส่วนของการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะสามารถสร้างได้ใน ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะของชุมชน เพราะในสถานการณ์ขยะมูลฝอยในปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือและวินัยของคนในชาติ จึงจะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของฐิตินันท์ เทียบศรี (2564) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบล สำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการจัดการ ขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ การศึกษา รายได้และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ,การมีส่วนร่วม,ทัศนคติและการ รับรู้ข่าวสารด้านการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐวดี สุขช่วย (2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยของ

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมจัดการขยะ มูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การศึกษารุ่นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของวิภาณี อุชุปัจ (2561) ได้ศึกษาความรู้ พฤติกรรม ในการจัดการขยะของประชาชน และคุณภาพการบริการในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 48.61 โดยมีความรู้ด้านประเภทของขยะในเรื่องใบไม้กิ่งไม้เป็นขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายได้มากที่สุด ร้อยละ 95.44 รองลงมาคือด้านการลดปริมาณขยะ ในเรื่องการใช้ปิ่นโตแทนกล่องโฟม ร้อยละ 93.42 พฤติกรรมจัดการขยะของประชาชนโดยรวมปฏิบัติเป็นบางครั้ง โดยมีพฤติกรรมในด้านการนำขยะมูลฝอย เศษวัสดุหมุนเวียนกลับมาใช้หรือ แปรรูป สูงที่สุด รองลงมาคือด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ขยะส่วนใหญ่ของประชาชนภายในตำบลเหล่ายาวมี แหล่งกำเนิดมาจากเศษอาหาร ภายในครัวเรือน ร้อยละ 30.08 รองลงมาคือ ขวดพลาสติกหรือขยะรีไซเคิล ร้อยละ 25.04 ประเภทของขยะทั่วไปมีการนำ มาทิ้งมากที่สุด ร้อยละ 38.96 รองลงมาคือ ประเภทขยะอันตราย ร้อยละ 27.89 ประชาชนกำจัดขยะในครัวเรือน โดยนำมาทิ้งไว้ในจุดที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว กำหนด ร้อยละ 51.40 รองลงมาคือ นำไปฝังกลบ ร้อยละ 17.49 ระดับความพึงพอใจของประชาชน ด้านคุณภาพการบริการในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน โดยรวมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ประชาชนมี ความพึงพอใจในด้านการดูแลเอาใจใส่สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิ่งที่เป็นรูปธรรม ประชาชนมีความคาดหวังด้านคุณภาพการบริการในการ จัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโสัง จังหวัด ลำพูนในการ ตอบสนอง ในเรื่องการจัดเก็บขยะด้วยความรวดเร็วมากที่สุด ร้อยละ 99.75 รองลงมาคือด้านความ น่าเชื่อถือในเรื่องที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว จัดการเก็บขยะทันทีเมื่อประชาชน มีเหตุเดือดร้อน ร้อยละ 99. การศึกษาของนภัส น้ำใจตรง (2561) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในตำบลกระทุ่มลุ่ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน,ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกันมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ

การศึกษา รายได้และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การศึกษาของเกียรติกุล ฉวีล (2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีอำเภอ เมืองชลบุรีจังหวัดชลบุรีพบว่า อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

เทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีควรดำเนินการจัดโครงการอบรมการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ถูกวิธีให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรีให้ได้รับทราบ และควรมีการประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะ ให้ประชาชน ได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

เทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีควรจัดให้มีสถานที่รับซื้อขยะ นำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่เพื่อส่งเสริมประชาชนนำขยะไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ อีก ทางหนึ่งและ ส่งเสริมด้านพฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่

ข้อเสนอแนะในทางวิชาการ

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้เป็นตัวแทนของ ประชาชนอย่าง แท้จริงของเทศบาลตำบลหนองปลาไหล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการของ เทศบาล เพื่อน นำผลมาปรับปรุง แก้ไข และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในการเข้าร่วม กิจกรรมให้ มากขึ้น

ควรศึกษากับชุมชนอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลและนำผลการศึกษามาปรับใช้หรือบูรณาการแนวคิด และปรับปรุงระบบการดำเนินงานต่อไป

บรรณานุกรม

กรมควบคุมมลพิษ,2563,รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ.2563.สืบค้นจาก

<https://thaimsw.pcd.go.th/report1.php?year=2563>. สืบค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2565

เกียรติกุล ถวิล.(2558).พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3R (Reduce, Reuse, Recycle)

ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ฐิตินันท์ เทียบศรี.(2564).พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำนัก

ท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการ
สิ่งแวดล้อม) คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
กรุงเทพมหานคร.

นภัส น้ำใจตรง.(2561).พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในตำบลกระทู้มด อำเภอสาม

พราน จังหวัดนครปฐม.งานนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและ
ภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.

ณัฐวดี สุขช่วย.(2558).พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล บ้าน

ด่านอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว.งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

วิภาณี อุซุบัจ.(2561).ความรู้ พฤติกรรม ในการจัดการขยะของประชาชน และคุณภาพการบริการใน

การจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน.

วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช

ภัฏเชียงใหม่,เชียงใหม่.